

Uchwała Nr XI/117/15
Rady Gminy Biskupiec
z dnia 22 października 2015r.

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla
miejscowości Ostrowite

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 6a ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Jednolity tekst: Dz. U. z 2015r. poz. 1515) Rada Gminy Biskupiec uchwała co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości:

- Ostrowite – w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Barbara Tęgowska
Barbara Tęgowska

Załącznik do Uchwały Nr XI/117/15
Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015

Plan Odnowy Miejscowości
Ostrowite w Gminie Biskupiec
na lata 2015-2020

Przewodnicząca Rady Gminy Biskupiec

Barbara Tęgowska

Wstęp

1. Charakterystyka miejscowości	3
1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia	3
1.2 Rys historyczny	5
1.3 Struktura przestrzenna	15
1.4 Demografia i bezrobocie	15
2. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu	17
2.1 Dziedzictwo kulturowe	18
2.2 Obiekty i tereny	18
2.3 Infrastruktura społeczna	19
2.4. Infrastruktura techniczna	19
2.5 Gospodarka i rolnictwo	20
2.6 Kapitał społeczny i ludzki	21
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości - analiza SWOT	22
4. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć	25

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Ostrowite jest dokumentem planistycznym o charakterze operacyjnym, który opisuje planowane przedsięwzięcia samorządu gminnego oraz mieszkańców miejscowości na lata 2015-2020 współfinansowane ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Plan został poddany konsultacjom społecznym poprzez przedstawienie go do zaopiniowania i zatwierdzenia Radzie Sołeckiej. Dokument został wdrożony Uchwałą Rady Gminy Biskupiec.

W szczególności Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku aplikacyjnego o dofinansowanie inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Plan Odnowy Miejscowości obejmuje w szczególności charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów, analizę mocnych i słabych stron i perspektywę rozwoju oraz opis planowanych przedsięwzięć. Plan będzie aktualizowany i rozszerzany o zapisy dotyczące inwestycji, dla których gmina będzie starała się o środki w ramach PROW.

1. Charakterystyka miejscowości

1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia

Ostrowite – wieś położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie nowomiejskim, w gminie Biskupiec. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa toruńskiego

Sołtys: Mariola Zdunkowska

Główne zadania Rady Sołeckiej:

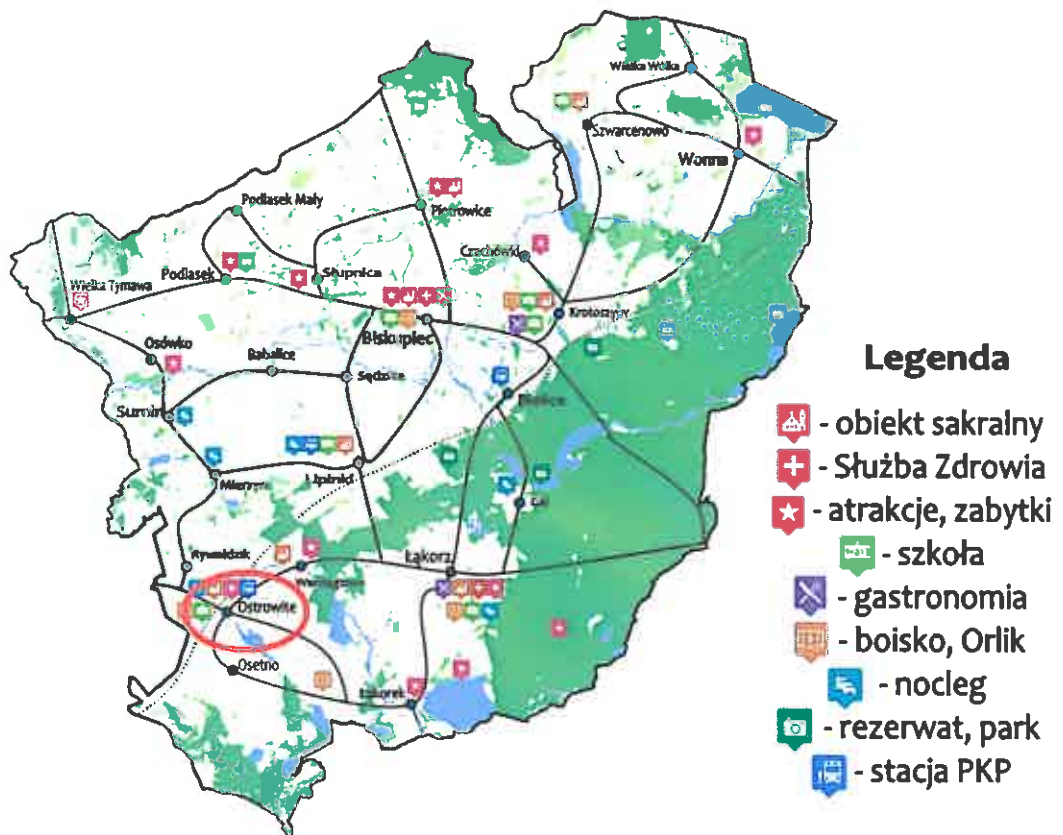
- Współpraca i uaktywnianie mieszkańców,
- Integracja społeczności lokalnej
- Organizowanie spotkań plenerowych,
- Dbanie o funkcjonowanie świetlicy wiejskiej,
- Podnoszenie atrakcyjności wsi,
- Systematyczne budowanie zasobów własnych,
- Wzbogacanie życia kulturalnego na wsi,
- Podejmowanie wszelkich działań dla poprawy warunków życia i pracy mieszkańców wsi przy uzyskaniu ich poparcia i wykorzystania potencjału ludzkiego.

GMINA BISKUPIEC NA TLE POWIATU NOWOMIEJSKIEGO

Źródło: www.polskiegminy.pl

POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI OSTROWITE W GMINIE BISKUPIEC

Źródło: Urząd Gminy

Obszar gminy Biskupiec zajmuje powierzchnię 241,3 km². Teren położony jest w obrębie południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego i należy do powiatu nowomiejskiego. Ziemia Nowomiejska bywa nazywana „Bramą Mazur”, bo położona jest w obszarze Pojezierza Brodnickiego leżącego na granicy województwa kujawsko – pomorskiego, w miejscu geograficznie leżącym na granicy Mazur. Siedziba Urzędu Gminy mieści się w Biskupcu. W jej obszarze znajduje się 25 sołectw i 27 miejscowości. Teren graniczy z czterema innymi gminami województwa warmińsko-mazurskiego: Kisielicami, Ilawą, Nowym Miastem Lubawskim oraz Kurzętnikiem oraz gminami województwa kujawsko-pomorskiego: Łasinem, Świeciem nad Osą, Jabłonowem i Zbiczmem.

Zasięg regionu w obrębie Polski

	Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
	Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
	Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
	Makroregion	Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie
	Mezoregion	Pojezierze Brodnickie
	Zajmowane jednostki administracyjne	Polska: - województwo kujawsko-pomorskie, - województwo warmińsko-mazurskie

Źródło: www.pl.wikipedia.org

Pojezierze Brodnickie – mezoregion fizycznogeograficzny (pojezierze) położony w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Od północy i wschodu graniczy z powiatami: nowomiejskim i działdowskim (województwo warmińsko-mazurskie), a od południowego wschodu z powiatem żuromińskim (województwo mazowieckie), od południa z powiatem rypińskim, od południowego zachodu z powiatem golubsko-dobrzyńskim, od zachodu z wąbrzeskim, a od północnego zachodu z grudziądzkim. Rozciąga się w dorzeczu Wisły i jej prawobrzeżnych dopływów Skrzy, Drwęcy i Osy. Osią hydrograficzną obszaru jest Drwęca – najdłuższy prawobrzeżny dopływ dolnej Wisły.

1.2 Rys historyczny

Wieś na prawie magdeburskim, wzmiankowana jest w źródłach średniowiecznych jako Schildern, Schilden, od 1570 roku Ostrowite. Wieś Ostrowite podarował Konrad Mazowiecki biskupowi Chrystianowi przywilejem lowickim z 1222 roku. Nie wiadomo jednak, czy chodziło o wieś o tej nazwie w powiecie nowomiejskim, czy w powiecie radzyńskim. Najwcześniejsza wzmianka o Ostrowitem pochodzi z 1414 r. i dotyczy szkód, jakie poniosła osada podczas wojny polsko-krzyżackiej. W czasie tych tzw. „wojen głodowych” według rejestru szkód z 1414 roku straty mieszkańców obliczono na 2000 grzywien, a kościoła na 300grzywien. W tym czasie został odnotowany w źródłach pleban Mikołaj. Dobra ostrowickie należały w omawianym okresie czasie do komturstwa brodnickiego (1414 r.), następnie do komturstwa pokrzywieńskiego (1423-1424 r.), a później radzyńskiego (1431 r.), w czasach polskich jako własność szlachecka weszły w skład powiatu michałowskiego..

Wielki Mistrz Paweł von Rusdorf (1422-1424) nadał wieś tę na prawie magdeburskim Kondradowi Gruenberg, za wyjątkiem włók należących do Kacpra Cypriana, który tenże i jego spadkobiercy mieli dla siebie zatrzymać. Gruenberg otrzymał wyższe i niższe sądownictwo. Do obowiązków jego należało

odbywanie służby zbrojnej i pomoc przy budowach. Jako daninę miał płacić rocznie 1 fund wosku i 1 fenig koloński, a ponadto dostarczać 1 korzeń żyta i 1 korzeń pszenicy od pługa.

W 1667 roku dobra ostrowieckie podzielone były na 9 majątków szlacheckich. Siedzieli tam między innymi: Stanisław Chelmicki, Kuczakowski, Stanisław Murzynowski, Rogowski, Stanisławscy, Mateusz Szelski i Maciej Wapczyński. Po wojnach napoleońskich otrzymał je od rządu pruskiego feldmarszałek Gebhard Leberecht von Blucher za zwycięstwo odniesione nad Napoleonem pod Waterloo w 1815 roku.

Dworek widok od strony ulicy- zdjęcie grupa projektowa

Dworek widok od strony ulicy, zbliżenie- zdjęcie grupa projektowa

Dworek widok od parku, zbliżenie- zdjęcie grupa projektowa

Wnętrze dworku – zdjęcie grupa projektowa

Kamień młyński – zdjęcie grupa projektowa

W 1885 roku w Ostrowitem powstało bractwo trzeźwości.

Z terenów wsi Ostrowite i okolic (wchodzących dziś w skład parafii) nie ominęły skutki II wojny światowej - w źródłach odnotowano 23 ofiary.

Spośród nich sześć osób zginęło podczas działań wojennych, sześć zamordowali hitlerowcy w tragicznej jesieni 1939 r., a 11 osób nie powróciło po wywiezieniu na Syberie w 1945 r.

Widok od strony ulicy – zdjęcie grupa projektowa

Kościół gotycki, orientowany. Wzniesiony z cegły w układzie gotyckim z użyciem zendrówki w układzie rombowym w części prezbiterialnej, na kamiennej podmurówce. Korpus jednonawowy w kształcie prostokąta z wydzielonym prezbiterium. W część zachodnią kościoła kwadratowa, trójkondygnacyjna wieża. Ściany kościoła zdobią ostrołukowe, tynkowane blendy, okna profilowane od strony południowej. W elewacji wschodniej szczyt schodkowy ze sterczynami, z trzema parami tynkowanych blend rozdzielonych ukośnymi lizenami. W ścianach wieży otwory szczelinowe ze szczytami zdobionymi tynkowanymi blendami z tynkowanym fryzem opaskowym. Nad szczytami wieża przybiera kształt ośmioboku z większymi półkolistymi i ostrołukowymi oknami. Ściana północna jest ośmioosiowa posiada trzy okna w osiach skrajnych oraz czwarte od zachodu, w osi trzeciej od wschodu mieści się uskokowy portal z tynkowaną blendą. W innych osiach również blendy. Część wschodnią ściany zakrywa bryła otynkowanej zakrystii. Ściana południowa jest sześćoosiowa. Dach kościoła dwuspadowy pokryty dachówką klasztorną i rzymską, natomiast zakrystia dachem pulpitowym, a wieża ostrosłupowym z dachówką karpiońską ułożoną w koronkę. Strop świątyni pokryty polichromowanym kasetonem, strop kruchty podwieżowej sklepienie krzyżowe natomiast strop zakrystii belkowy z wsuwakami.

Wyposażenie kościoła (późnobarokowe i regencyjne):

- ołtarz główny,
- nastawy ołtarzy z obrazami Matki Bożej z dzieciątkiem, Nawiedzenia świętej Elżbiety, Matki Boskiej i Chrystusa,
- konfesjonał,
- trzy feretrony, jeden późnobarokowy z obrazami na blasze Matki Boskiej Łąkowskiej i oplakiwania Chrystusa,
- późnobarokowy ołtarz boczny z I połowy XVIII wieku z barokowym obrazem Najświętszej Marii Panny w srebrnej sukience,
- późnobarokowy krucyfik procesyjny z I połowy XVIII wieku o cechach ludowych,
- skrzydła późnobarokowego ołtarza z I połowy XVIII w.,
- rokokowe tabernakulum z około połowy XVIII w.,
- granitowa kropielnica,

- barokowy krucyfiks z XVII wieku,
- barokowa szafa zakryta,
- złota, regencyjna puszcza na komunikanty,
- XVIII wieczna łódka na kadzidło wykonana z brązu,
- organy (na podbudowie części starych organów, zbudowanych przez Stanisław Zblewski, Bydgoszcz 1958 r. powstał instrument współczesny w zewnętrznej nowoczesnej oprawie):
 - traktura pneumatyczna
 - wiatrownice pneumatyczne – stożkowe,
 - dziewięć rejestrów,
 - jeden manual i pedał,

Organy na podbudowie części starych organów – zdjęcie grupa projektowa

Fragment drogi krzyżowej, widok ołtarza głównego – zdjęcie grupa projektowa

Figurka anioła zwieńczenie jednego z ołtarzy bocznych – zdjęcie grupa projektowa

Ambona, obraz z ołtarza bocznego – zdjęcie grupa projektowa

W skutek działań hitlerowców, opuszczających w 1945 roku tereny Polski, wnętrze kościoła zostało zniszczone (wybite szyby i zniszczone drzwi) i splądrowane. Skradziono bezpowrotnie srebrną 100 gramową paterę, 600 gramową srebrną puszkę i sukienkę z cudownej figury Matki Boskiej Wardęgowskiej. Wcześniej, w roku 1942 r., zostały zrabowane również bezpowrotnie dwa dzwony kościelne.

Dzwon z roku 1651. Dzieło Gerharda Bennigka z Gdańska. Ma napis: „Laudate Dominum omnes gentes”.

Proboszcz: ks. Albin Guzowski, urodzony 9 IV 1925 roku, wyświęcony w 1954 roku, nominowany w 1964 r.

Odpusty: św. Jakuba Apostoła- niedziela po 25 lipca; w Wardęgowie- w drugi i trzeci dzień Zielonych Świąt.

CIEKAWOSTKI

Legenda o jeziorze Komórzno w Ostrowitem

"W pobliżu Ostrowitego znajduje się oczko jeziorne zwane Komórzno. Starsi mieszkańcy wsi opowiadają, że w miejscu, gdzie dziś jest jezioro, stał ongiś kościół, który zapadł się z nieznanego powodu. Przechodząc koło jeziora o północy słyszeć można było podobno bicie dzwonów.

Rybacy okoliczni twierdzą, że łowiąc ryby w Komórznie zawadzają często o coś na dnie jeziora. Jedni uważają, że jest to wieża owego tajemniczego kościoła, inni zaś że to po prostu zniszczony i niepotrzebny sprzęt, wrzucony do jeziora przez robotników kolejowych w czasie budowy linii Toruń-Ostróda w latach siedemdziesiątych XIX w.

Opowiada również ludność miejscowa, że Komórzno połączone jest kanałem podziemnym z Jezioro Płowęż. Kanałem tym ryby przepływają z jednego jeziora do drugiego."

Za kościołem znajdował się szpital wojskowy. Dziś pozostała już tylko figurka św. Józefa.

Pozostałość po szpitalu wojskowym – zdjęcie grupa projektowa

Za wystąpienia przeciwko Zakonowi Krzyżackiemu jego poddanym groziły okrutne kary. Źródła podają, że kara taka spotkała rycerza Jana z Ostrowitego:

„Ludzie stanu rycerskiego są mordowani przez swoich panów zakonnych, a więc: Jan z Ostrowitego(został zamordowany) na swoim łóżku i wrzucony do jeziora, dokąd go przywieziono na koniach.

Również człowiek niejaki, zwany Rutch, został schwyty i powieszony, ponieważ chciał dochodzić prawa przeciw zakonowi w kurii rzymskiej "

1.3 Struktura przestrzenna

Z obiektów składających się na krajobraz kulturowy gminy przeważają budowle sakralne, zespoły pałacowo - parkowe oraz dworsko - parkowe, zabudowa mieszkalna wsi oraz związana z nią zabudowa gospodarcza w różnym stopniu zachowania oraz dzieła hydrotechniczne jak młyny i mosty. Obiekty zgrupowane w terenie wiejskim to krajobraz otwarty w typie luźnej zabudowy z pewnymi elementami dominującymi jak kościoły czy inne obiekty użyteczności publicznej. Wśród obiektów sakralnych dominują świątynie katolickie a także cmentarze. Odrębną grupę zabytków stanowią obiekty archeologiczne posiadające własną formę krajobrazową, są to grodziska i kurhany. Istotną rolę pełnią, także obiekty tzw. małej architektury czyli kapliczki, przydrożne krzyże, pomniki i obeliski.

Obszar miejscowości Ostrowite należy do miejscowości, w których na przestrzeni lat układ przestrzenny został zaburzony. Część zabudowy mieszkalnej zachowała częściowy charakter historyczny: bryła, kształt dachu. Jednakże większość elementów uległa zatraceniu.

Przedmiotem polityki przestrzennej gminy Biskupiec będzie pięć głównych elementów strukturalnych zagospodarowania przestrzennego. Obszar miejscowości Ostrowite uznany jest za strefę stabilizacji gospodarki rolnej z ograniczonym rozwojem koncentracji funkcji turystyczno-wypoczynkowych. Dla miejscowości Ostrowite został sporządzony Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

1.4 Demografia i bezrobocie

Obecnie Ostrowite zamieszkuje 489 mieszkańców (co stanowi ok. 4,99% ogółu mieszkańców gminy Biskupiec), w tym 121 osób w wieku przedprodukcyjnym (0-19 lat), 286 osób w wieku produkcyjnym (20-60/65 lat) i 82 osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 lat).

miejscowość	kobiety w wieku			mężczyźni w wieku		
	powyżej 60 lat	20-60 lat	0-19 lat	powyżej 65 lat	20-65 lat	0-19 lat
Ostrowite	54	124	56	28	162	65

Źródło: Urząd Gminy

Liczba ludności w miejscowości Ostrowite
na tle pozostałych miejscowości w latach 2010-2014

Miejscowość	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Biskupiec	1942	1927	1929	1929	1922
Bielice	772	770	767	766	765
Babalice	80	82	83	83	84
Fitowo	97	99	99	102	96
Czachówki	315	312	307	300	296
Gaj	92	93	93	94	97
Krotoszyny	720	712	720	717	715
Lipinki	692	692	703	693	690
Łąkorz	820	813	803	787	780
Łąkorek	167	166	164	168	165
Ostrowite	511	506	502	498	489
Mierzyn	150	142	143	141	148
Osetno	231	218	215	212	210
Osówko	110	111	112	114	106
Podlasek Duży	254	252	249	249	254

Podlasek Mały	39	41	41	40	41
Piotrowice Duże	569	572	567	574	571
Piotrowice Małe	104	106	105	98	98
Rywałdzik	205	201	193	193	186
Sędzice	230	232	228	234	231
Słupnica	341	338	339	329	329
Sumin	174	174	177	178	181
Szwarcenowo	543	554	556	558	558
Wielka Tymawa	232	236	240	241	236
Wardęgowo	127	132	132	133	135
Wonna	299	301	294	291	285
Wielka Wólka	121	121	118	120	120

Źródło: Referat ewidencji ludności Urzędu Gminy Biskupiec

W przeciągu ostatnich lat liczba bezrobotnych w Gminie Biskupiec maleje znacząco, w 2014 roku jest niższa niż w samym powiecie nowomiejskim.

Bezrobocie w Gminie Biskupiec w latach 2013-2014

Jednostka miary		2013	2014
BEZROBOCIE REJESTROWANE			
Bezrobotni zarejestrowani wg płci			
ogółem	osoba	1086	897
mężczyźni	osoba	449	347
kobiety	osoba	637	550
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci			
ogółem	%	18,1	14,9
mężczyźni	%	13,6	10,5
kobiety	%	23,6	20,3
PRACUJĄCY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD			
Pracujący wg płci			
ogółem	osoba	825	826
mężczyźni	osoba	462	445
kobiety	osoba	363	381
Pracujący na 1000 ludności			
ogółem	osoba	86	87

Źródło: GUS

Stopa bezrobocia w latach 2013-2014 w %

Stan na:	2013	2014
gmina Biskupiec	18,1	14,9
powiat nowomiejski	23,6	19,8
woj. warmińsko-mazurskie	21,6	18,9
Polska	13,4	11,5

Źródło: GUS

1.5. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu

W miejscowości Ostrowite znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Sprzyjają one nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Zabudowa usługowa i mieszkalna w przeważającej części usytuowana jest w centrum miejscowości. W obrębie tego właśnie obszaru skupia się praktycznie całe życie miejscowości, a co za tym idzie mamy tu do czynienia z dużym skupiskiem ludności.

Wśród obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców miejscowości Ostrowite wyróżnić należy m. in. obiekty wpisane do rejestru zabytków. Obiekty te przedstawiają wartości historyczne, artystyczne i kulturowe oraz stanowią atrakcję turystyczną dla wczasowiczów odwiedzających miejscowość. Dlatego też pełnią one istotną rolę w nawiązywaniu kontaktów społecznych, przyczyniają się do zaspokojenia potrzeb mieszkańców związanych z ich integracją, przez co obiekty te stanowią obszar o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców miejscowości Ostrowite

Miejscowość Ostrowite ze względu na swoje położenie i walory przyrodnicze jest wsią atrakcyjną pod względem turystycznym. Położenie miejscowości w sąsiedztwie Brodnickiego Parku Krajobrazowego, obecność akwenów wodnych, jak również funkcjonujące szlaki piesze, rowerowe oraz wodne to elementy przyczyniające się do wzrostu atrakcyjności turystycznej, która sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych. Walory te sprzyjają powstaniu nowych miejsc noclegowych, punktów gastronomicznych a w dalszej perspektywie pozostałej infrastrukturze towarzyszącej obsłudze ruchu turystycznego. Wiele gospodarstw rolnych poprzez przekwalifikowanie się na usługi turystyczne ma szansę stworzyć wspaniałe miejsca odpoczynku, a dzięki odpowiedniej promocji spowodować przyjazd turystów i wczasowiczów. Warunki naturalne umożliwiają nie tylko stworzenie bazy noclegowej i gastronomicznej, ale również utworzenie ciekawych tras rowerowych, konnych, pieszych

Tego typu obiekty nie tylko umożliwiają poprawę turystyki, ale również wpływają pozytywnie na integrację środowiska lokalnego, przez co obiekty te stanowią obszary o znaczeniu szczególnym dla zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Cały teren Gminy Biskupiec jak i województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. Celem jego istnienia jest promowanie rozwoju proekologicznego, utrzymanie zrównoważonych struktur przestrzennych dla zapewnienia wysokiego standardu środowiska przyrodniczego. Obszar objęty jest porozumieniem działań na rzecz ekorozwoju Zielone Płuca Polski. Zajmuje obecnie 63 235 km², co stanowi około 20,0 % powierzchni kraju, a zamieszkuje go prawie 4.0 mln osób, co stanowi 9,7 % ludności kraju. Położony jest w północno-wschodniej jego części, obejmując województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie oraz części województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Podstawą delimitacji obszaru były jedne z najcenniejszych w kraju i Europie systemy ekologiczne. Ze względu na pragmatykę realizacji wspólnych przedsięwzięć, umowną granicę zewnętrzną stanowią granice administracyjne gmin.

Obszar Zielonych Płuc Polskich

Źródło : www.fzpp.pl

2.2 Dziedzictwo kulturowe

Z obiektów składających się na krajobraz kulturowy gminy przeważają budowle sakralne, zespoły pałacowo - parkowe oraz dworsko - parkowe, zabudowa mieszkalna wsi oraz związana z nią zabudowa gospodarcza w różnym stopniu zachowania oraz dzieła hydrotechniczne jak młyny i mosty. Obiekty zgrupowane w terenie wiejskim to krajobraz otwarty w typie luźnej zabudowy z pewnymi elementami dominującymi jak kościoły czy inne obiekty użyteczności publicznej. Wśród obiektów sakralnych dominują świątynie katolickie a także cmentarze. Odrębną grupę zabytków stanowią obiekty archeologiczne posiadające własną formę krajobrazową, są to grodziska i kurhany. Istotną rolę pełnią, także obiekty tzw. małej architektury czyli kapliczki, przydrożne krzyże, pomniki i obeliski.

2.3 Obiekty i tereny

Infrastruktura turystyczna

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków w miejscowości Ostrowite

miejsowość	obiekt	nr rejestru	data wpisu
OSTROWITE	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JAKUBA APOSTOŁA	A-529/T	20 grudnia 1964
OSTROWITE	PARK KRAJOBRAZOWY	A-498/T	1 października 1985
OSTROWITE	ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY (9 OBIEKTÓW)	A-682/1-9/T	28 listopada 1996

Źródło: *Urząd Gminy*

Trasy piesze

RADZYŃ Ch. - Świecie n/Osą - OSTROWITE

Szlak zielony, poprowadzony z Radzyna Chełmińskiego do Ostrowitego k/Jabłonowa zwany "Szlakiem grodzisk ziemi chełmińskiej" ma swój początek na Placu Towarzystwa Jaszczurczego przy przystanku PKS w Radzynie i posiada długość 32 km.

TORUŃ - Golub D. - Brodnica - RADOMNO

(odcinek międzynarodowego szlaku turystycznego E-11 Słubice - Ogrodniki)

Szlak żółty im Franciszka Łęgowskiego liczy 160 km długości, rozpoczyna się w Toruniu, przebiega przez Golub Dobrzyń, Brodnicę, Pojezierze Brodnickie dochodząc do Radomna. Od roku 1995 szlak żółty jest włączony do międzynarodowego szlaku turystycznego określanego kodem E-11 a przebiegającego od Słubic do Ogrodnik.

BRODNICA - OSTROWITE

Niebieski szlak z Brodnicy do miejscowości Ostrowite o długości całkowitej 29 km biegnący nad brzegami licznych jezior Pojezierza Brodnickiego i przechodzący w pobliżu rezerwatu przyrody "Mielwo".

2.4 Infrastruktura społeczna

Oświata

Dzieci i młodzież pochodzące z miejscowości Ostrowite uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Ostrowitem oraz do Zespołu Szkół w Bielicach.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy opiekę zdrowotną świadczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej funkcjonujący w miejscowości Biskupiec.

Nazwa jednostki	Adres	Kierownik jednostki
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Lipowa 7 13-340 Biskupiec	Marek Umbras

2.5. Infrastruktura techniczna

Drogi

Obszar gminy Biskupiec z krajem i województwem powiązany jest drogą wojewódzką nr 538 Łasin Nowe Miasto Lubawskie. Droga ta wiąże dwie drogi krajowe międzyregionalne tj. drogę nr 16 Dołna Grupa - Grudziądz - Iława - Olsztyn - Augustów - Ogrodniki - Granica Państwa (PL-LT) oraz drogę nr 15 - Trzebnica - Krotoszyn - Września - Gniezno - Inowrocław - Toruń - Brodnica - Ostróda. Poprzez te drogi gmina powiązana jest ze wschodem i z zachodem kraju oraz przejściami granicznymi.

Komunikacja

Przez gminę przebiega Linia kolejowa nr 353 Poznań - Toruń - Iława - Olsztyn - Korsze - Skandawa, wiąże gminę z linią magistralną nr 9 Warszawa - Iława - Gdańsk, oraz z przejściem granicznym w Skandawie.

Wodociągi i Kanalizacja

Na terenie miejscowości zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć wglębnych. Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji. Na obszarze gminy zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre. Na terenie gminy poza Biskupcem występują 3 podstawowe ujęcia wodne wraz ze stacjami uzdatniania wody (poprzez odżelazianie) wraz z wodociągami grupowymi, które są we władaniu gminy. Istnieją jeszcze mniejsze ujęcia w miejscowościach: Sędzice, Wonna, Bielice, Ostrowite, Czachówki.

Gospodarka odpadami

Odpady z terenu miejscowości wywożone są na wysypisko odpadów komunalnych do Rudna.

Zaopatrzenie w gaz i w ogrzewanie

Na obszarze miejscowości Ostrowite brak jest rozdzielczej sieci gazowej. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu butlowego i innych źródeł. Mieszkańcy wykorzystują piece kaflowe jako źródło generowania ciepła. Taki stan ciepłownictwa w gminie generuje problem emisji substancji toksycznych do atmosfery, powstających w wyniku spalania różnych nośników energii. Stan kotłowni budzi poważne zastrzeżenia. Rozwiązań wymaga też zagadnienie termoizolacji.

Telekomunikacja i Poczta

Urząd Pocztowy obsługujący całą gminę znajduje się w Biskupcu. W miejscowości większość mieszkańców ma dostęp do telefonu stacjonarnego.

2.6. Gospodarka i rolnictwo

Podmioty gospodarcze w Gminie Biskupiec w roku 2015

	J. m.	2015
Ogółem		
ogółem	jed.gosp.	509
Sektor publiczny		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	24
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	17
Sektor prywatny		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	492
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	468
spółki handlowe	jed.gosp.	20
spółdzielnie	jed.gosp.	12
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	19

W gminie Biskupiec według danych z GUS w roku 2015 zarejestrowane były 509 podmioty gospodarki narodowej.

Podmioty gospodarki narodowej w miejscowości Ostrowite:

Lp.	Nazwa Przedsiębiorstwa
1.	Gospodarstwo Rolne „Rolpol”
2.	Działalność geologiczna
3.	Sklep spożywczo – przemysłowy
4.	Przedsiębiorstwo produkcyjno – budowlane “BERNACIAK”

Gospodarstwa rolne

Gmina Biskupiec ma w dużej mierze charakter rolniczy. W tym wyodrębnia się grupę właścicieli zwierząt gospodarskich, działki rolne i gospodarstwa indywidualne. Strukturę wielkości gospodarstw indywidualnych przedstawia poniższa tabela:

Gospodarstwa	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 20 ha	20 - 50 ha	powyżej 50 ha
Ilość	51	435	151	216	164	23
Łączna powierzchnia gruntów	284,78	893,07	1109,24	3099,28	4812,27	2409,39
Powierzchnia gruntów w %	2,25	7,08	7,70	24,58	38,17	20,22

Przeważają wyraźnie na terenie gminy gospodarstwa średnie – od 10 do 20 ha, oraz małe – od 1 do 5 ha. Znacząca jest również ilość gospodarstw o powierzchni 20-50 ha. Małe gospodarstwa zajmują się produkcją głównie na potrzeby własne. Gospodarstwa średnie i większe nastawione są głównie na produkcję zbóż, roślin okopowych i przemysłowych. Pewne znaczenie odgrywa też produkcja warzyw i sadownictwo. W miejscowości Łąkorek istnieją 2 gospodarstwa rolne.

2.7. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie Ostrowitego działa Stowarzyszenie Dla Ostrowitego i Okolic „Iskra wzajemności”.

4. Ocena mocnych i słabych stron

4.1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe - analiza SWOT

WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- stosunkowo nieznaczne zanieczyszczenie środowiska- dobrze zachowane warunki przyrodnicze, duża różnorodność siedlisk przyrodniczych- urozmaicona rzeźba terenu, duże walory krajobrazowe- brak uciążliwego dla środowiska przemysłu- możliwości rozwoju ekoturystyki i turystyki kwalifikowanej- położenie na obszarze Zielonych Płuc Polski- ciekawy krajobraz kulturowy- potencjalne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i uprawy roślin energetycznych- obecność stanowisk unikalnych gatunków chronionych zwierząt oraz roślin- obecność obiektów zabytkowych	<ul style="list-style-type: none">- brak prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej- brak właściwego systemu gospodarki odpadami- brak działań do wykorzystania odnawialnych źródeł energii- niewystarczający poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa, brak ścieżek dydaktycznych- chaotyczny rozwój indywidualnej zabudowy
ZEWNĘTRZNE	
MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- zwiększenie powierzchni leśnych poprzez zalesianie odlogów- edukacja ekologiczna – ścieżki dydaktyczne- rozwój turystyki kwalifikowanej- podniesienie walorów estetycznych okolicy	<ul style="list-style-type: none">- słabo rozwiązana gospodarka odpadami- zagrożenia degradacji środowiska działalnością człowieka – wysoka i niska emisja, itp.- mała ilość finansowych środków zewnętrznych

4.2. Gospodarka - analiza SWOT

WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY <ul style="list-style-type: none">- tereny pod turystyczne wykorzystanie- możliwość obsługi ruchu turystycznego- istniejące szlaki komunikacyjne drogowe	SŁABE STRONY <ul style="list-style-type: none">- brak nowych miejsc pracy- niskie kwalifikacje bezrobotnych- zaniedbanie estetyczne wsi- brak promocji wsi- mała baza turystyczna- niska jakość dróg
ZEWNĘTRZNE	
MOŻLIWOŚCI <ul style="list-style-type: none">- tereny pod gospodarcze wykorzystanie w kierunku głównie turystycznym przez inwestorów zewnętrznych- możliwość obsługi ruchu turystycznego- rozwój przedsiębiorczości- zwiększające zainteresowania turystyką i rekreacją	ZAGROŻENIA <ul style="list-style-type: none">- słabe nasilenie ruchu turystycznego- brak długofalowej polityki rolnej państwa- niestabilna sytuacja gospodarcza kraju- brak inwestorów strategicznych- emigracja ludzi młodych z gminy

4.3. Społeczeństwo - analiza SWOT

WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY <ul style="list-style-type: none">- istniejące grupy ludzi działające na rzecz rozwoju miejscowości- motywacja i determinacja części mieszkańców do zmiany swojego położenia	SŁABE STRONY <ul style="list-style-type: none">- nadmierne bezrobocie- niski poziom wykształcenia społeczności- słaba baza edukacyjna- niska aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców- brak bazy turystycznej- brak pełnej infrastruktury technicznej (jakość życia mieszkańców)- ucieczka ludzi młodych
ZEWNĘTRZNE	

MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- instrumenty polityki państwa- pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych	<ul style="list-style-type: none">- niedostateczna ilość środków finansowych- brak dobrych instrumentów polityki państwa

4. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć

Nazwa	Opis / Cel / Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa (szacunkowa)	Źródło finansowania
Remont kapliczek i krzyży przydrożnych	Poprawa atrakcyjności miejscowości dla mieszkańców i turystów i ochrona dziedzictwa kulturowego	2015-2020	20 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Poprawa atrakcyjności zamieszkania oraz ochrona środowiska przyrodniczego	zadanie ciągłe	b.d.	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne
Zmniejszenie zużycia energii przeznaczonej na oświetlenie w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – zakup i montaż nowej infrastruktury oświetleniowej z uwzględnieniem rozwiązań energooszczędnych	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, zastosowanie rozwiązań energooszczędnych	2015-2020	1 656 250,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne
Działania pomagające zakładać plantacje roślin energetycznych w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – organizacja szkoleń i doradztwa mieszkańcom Gminy w zakresie pozyskiwania dofinansowania do zakładania plantacji roślin energetycznych	Promowanie wśród mieszkańców rolnictwa ekologicznego	2015-2020	69 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne
Promowanie stosowania lepszej jakości paliw oraz paliw niskoemisyjnych w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – działania promocyjne skierowane do mieszkańców w zakresie zastosowania lepszej jakości paliw	Wzrost świadomości o potrzebie zastosowania rozwiązań energooszczędnych	2015-2020	234 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne

oraz paliw niskoemisyjnych w instalacjach c.o.					
Poprawa jakości taboru gminnego w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej - zakup energooszczędnych pojazdów i maszyn komunalnych, autobusów itp.	Wzrost świadomości o potrzebie zastosowania rozwiązań energooszczędnych	2015-2020	1 000 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne	
Zwiększenie alternatywnych form transportu publicznego w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – działania informacyjno-promocyjne skierowane do podmiotów świadczących transport publiczny na terenie Gminy w zakresie zmiany form transportu	Wzrost świadomości o potrzebie zastosowania rozwiązań energooszczędnych	2015-2020	250 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne	
Optymalizacja systemów organizacji ruchu w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – wdrożenie oprogramowania do ewidencji dróg wraz z przeglądem dróg – wykonanie przeglądu 5-letniego dróg gminnych i opracowanie mapy sieci dróg gminnych wraz z jej wdrożeniem	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2015-2020	125 000,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne	
Edukacja i promocja – prowadzenie działań zmieniających świadomość i wiedzę lokalnych mieszkańców, przedsiębiorców, i podmiotów korzystających z lokalnych zasobów naturalnych w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – organizacja akcji społecznych itp.	Promocja i informacja dla mieszkańców, inwestorów i turystów	2015-2020	78 125,00	Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne	
Pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Powiatu Nowomiejskiego na remont dróg powiatowych - Poprawa dostępności i	Poprawa dostępności miejscowości dla mieszkańców, inwestorów i turystów	2015-2016	1 500 000,00	Budżet Gminy Budżet Powiatu	

bezpieczeństwa oraz rozwój dróg powiatowych					Inne środki zewnętrzne
Przebudowa ulic i chodników					Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne
Bieżące finansowanie działalności szkół				2015-2020	3 000 000,00
Opracowanie i bieżąca aktualizacja informatora o gminie				zadanie ciągłe	80 000,00
Organizacja/współorganizacja imprez kulturalnych promujących gminę				zadanie ciągłe	10 000,00
Rozwój rolnictwa ekologicznego i zintegrowanego				zadanie ciągłe	30 000,00
Rozwój agroturystyki				zadanie ciągłe	30 000,00
Doposażenie jednostek OSP w odpowiedni sprzęt				zadanie ciągłe	50 000,00
Gospodarka wodno-ściekowa				2015-2020	800 000,00
				2015-2020	1 000 000,00

	przyrodniczego			Środki UE Inne środki zewnętrzne
<p>Upowszechnianie modelu przedsiębiorczości wśród młodzieży: finansowanie organizacji kursów „mały biznes”, pogadarek, broszur, propagowanie zakładania młodzieżowych firm symulacyjnych, cykliczne konkursy „młodych przedsiębiorców”, finansowanie nagród dla zwycięzców</p>	<p>Poprawa warunków kształcenia dzieci i młodzieży</p>	<p>zadanie ciągłe</p>	<p>100 000,00</p>	<p>Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne</p>
<p>Współorganizacja kursów doskonalących i przekwalifikujących zawodowo: - analiza aktualnych potrzeb na rynku pracy, - oferta i informacja o kursach dostosowana do zidentyfikowanych potrzeb rynku</p>	<p>Poprawa warunków kształcenia dzieci i młodzieży</p>	<p>zadanie ciągłe</p>	<p>100 000,00</p>	<p>Budżet Gminy Środki UE Inne środki zewnętrzne</p>